

Högmässa med präst- och diakonvigning i Uppsala domkyrka, Pingstdagen, 9 juni 2019

Den heliga anden, Andra årgångens texter

Det finns ett par funktioner i Word-programmet på min dator som jag använder ganska ofta. Den ena funktionen är ”Ange redigeringspråk” och den andra funktionen är ”Lägg till i ordlista”. Jag tycker nämligen att det är irriterande med vågiga röda streck under en del ord eller meningar och jag får ganska många sådana markeringar i texter som jag skriver. Man kan säga att det råder en viss språkförbistring mellan mig och min dator och det beror på oss båda. Jag stavar ganska ofta fel på tyska och engelska. Datorn, i sin tur, har svårt med både den teologiska och den filosofiska begreppsbildningen. Den försöker gör sig förstådd, eller snarare, göra mig förstådd, men det är ytterst sällan som den gör några vettiga autokorrigeringar. Istället blir jag irriterad och tänka att nu har väl ändå sekulariseringen gått hopplöst långt. Min dator kan inte ens använda orden ”diakonat” och ”gudomliggöres”. När det gäller diakonater vill den rätta till min text genom att föreslå ordet ”diagonal”.

Pingstdagens texter handlar om språkförbistring och rödmarkerade ord. Rött är den heliga Andens färg och episteltexten berättar att helig Ande fyllde apostlarna och de började tala andra tungomål. Förvirringen blev stor, inte för att man inte förstod vad de sa utan för att man faktiskt förstod vad de sa, trots att man rimligen inte borde göra det. Det kom inga felmarkeringar eller vågiga streck som signalerade att det som sades möjligtvis skulle kunna vara felaktigt. Alla redigeringspråk fungerade samtidigt och alla ord som användes fanns i ordlistan.

Apostlarna talade om Guds stora gärningar på människors modersmål, på det språk som åhörarna behärskade och kände sig trygga med. De förkunnade Kristus med de ord som Anden ingav dem. Det blev inte aktuellt med någon autokorrigering för apostlarna talade rätt och sant. Anden är sanningens Ande. Det understryker Jesus i dagens evangelietext. Han, som säger ”Jag är sanningen”, sänder oss en hjälpare som ska vara hos oss för alltid. Hjälparen ska vägleda oss med hela sanningen. Hjälparen ska inte tala av sig själv, säger Jesus, utan förkunna det Hjälparen hör. Hjälparen ska vittna om Jesus och hjälpa oss att också göra det. Vittnesbördet eller förkunnelsen som Hjälparen ska hjälpa oss med är mycket mer omfattande än det som jag håller på med just nu. Att förkunna Kristus handlar inte bara om att predika

med ord. Det handlar också om att visa på Kristus och att låta Kristus bli närvarande genom att hålla upp en tallrik soppa eller hålla en hand. Och allra innerst inne handlar det om att vara en förkunnelse om livets stora hemlighet, Guds hemlighet, Kristus.

”Jag skall inte lämna er ensamma” säger Jesus. ”Jag skall komma till er. Ni ska vara i mig och jag ska vara i er.” Jesus talar till oss som en gemenskap, som ett vi. Det är vi tillsammans som ska förkunna Kristus, inte var och en av oss på egen hand, med vår egen förmåga. I präst- och diakonvigningens inledningsord betonas det förkunnande vi:et genom påminnelsen att vi alla – genom dopet – är kallade att föra ut evangelium i världen. Man blir inte mer kallad till vår gemensamma uppgift att förkunna Kristus när man blir diakon, präst eller biskop men kyrkans vi anförtror diakoner, präster och biskopar särskilda uppdrag inom vigningstjänsten. Idag ber vi att helig Ande ska komma till er som ska vigas och ta er i tjänst som präster och diakoner i Kristi kyrka.

James, Ing-Marie och Karolina. Pontus, Stefan och Tobias. Josefín och Jan. Annika, Ann-Sofie och Susanna. Annika och Nathalie. Några av er har jag fått följa under flera år av er studietid eftersom jag har varit lektor vid teologiska institutionen här i Uppsala. Och några av er har jag fått lära känna under de senaste månaderna. Jag har fått lyssna till era berättelser om hur Gud har kallat just er till tjänst som diakoner och präster i Kristi kyrka. Era berättelser är ett vittnesbörd eller en förkunnelse om hur helig Ande kan göra sig förstådd på en mängd olika sätt och på många olika språk. Ibland har tilltalet skapat förvirring i er och i era liv eftersom tilltalet var begripligt men mycket överraskande. Många gånger har Andens val av ord eller kommunikationsmedel varit både ömsint och humoristiskt. Helig Ande är definitivt mer uppfinningsrik än autokorrigeringsfunktionen i mitt Wordprogram.

Vi samtalade om helig Ande vid diakon- och prästexamen igår. Vi talade om en kyrka i rörelse och om hur Gud – genom helig Ande – gör oss levande tillsammans med Kristus. Anden sätter oss i rörelse och sprider hopp. När Anden ger oss orden kan vi förkunna Kristus på människors många olika modersmål.

Det sägs ibland att vi svenskar lider av religionsfobi och kanske också av religiös analfabetism. Vi pratade lite om det när vi möttes igår. Ord och meningar som handlar om tro och om Kristus får lätt små vågiga röda streck under sig. De framstår som svåra att använda eftersom de inte är tillagda i ordlistan. Ibland verkar det som om de ingår i något religiöst

redigeringspråk som skiljer sig så radikalt från alla andra språk som vi behärskar att det kan ifrågasättas om det ens är meningsfullt.

Pingstdagen lär oss att inte frukta eller förakta vågiga röda streck under ord och uttryckssätt som verkar vara obegripliga eller felstavade. Det som framstår som obegripligt och fel kan bli både förståeligt och sant med hjälp av helig Ande. Rött är Andens färg och ett vågigt streck symboliserar livgivande vatten i rörelse.

När helig Ande fyller oss kan vi med uppfinningsrikedom, humor och ömhet tala om Guds stora gärningar på människors egna språk. Vi kan använda de klassiska stororden i vår kristna tradition. Vi kan tala om nåden, helgelsen och rättfärdiggörelsen. Vi kan också förkunna Kristus med andra vokabulärer. Anden låter oss behärska många olika modersmål. Det är därför som Jesus kan ge oss den frimodiga uppmaningen: ”Känn ingen oro och tappa inte modet.” (Joh. 14: 27.) Helig Ande håller oss i rörelse och utvidgar ständigt vårt ordförråd. (Amen.)

Biskop Karin Johannesson, Uppsala stift

